

KATI A TAUROSZOK KÖZÖTT

SZABÓ PALÓCZ ATTILA

Van egy motorom. Piros automatic, a rendszáma 6161. Néha viccesen Pacinak nevezem Talpraesett Tom nyomán. Nem volt jó a múlt hónapban. El volt szakadva valami szajla ott a gáz körül. Most már jó. Illetve más a baja. Hol a benzin folyik, hol meg a hangtompító esik ki a kipufogóból. Az is előfordul néha, hogy az a zsinór. . . Tundiüllik nincs gyertyakupakom, hanem csak a gyertya végére oda van kötve az a zsinór, amelyiken keresztül áramot kap. Ez a zsinór szokott néha leesni, és olyankor leáll a motor. És ha már a gyertyánál tartunk: szokása beköpní is. A fazon ott kezdődik, hogy nincs gyertyakulcsom, illetve van, de soha nem hordom magamnál. Múltkor meg egy istenért sem akart begyújtani. Kati megkért, hogy vigyem haza. Tudja ő is, hogy nem szeretek hurcolászni senkit motoron, de beleegyeztem. Legyen, elviszlek! Vagy fél órát próbálkoztunk felváltva berügni, megtolni, de csak nem akart gyújtani. Közben kifolyt egy jó adag benzin. Arrébb toltam a motort, és öngyújtómmal meggyújtottam a tócsát. Kati ezen röhögött, de mégis elindult gyalog. Én meg mellette toltam a Pacit. Beszélgettünk volna, ha lett volna miről. Sosem volt valami sok közös témánk. Aztán Kati elfordult, én meg mentem tovább egyenesen, ki a Tisza-partra. Megpróbáltam megint begyújtani a motort, de csak annyit értem el vele, hogy megint megeredt a benzin. Persze azt is meggyújtottam. A házunk előtt letámasztottam a lábára. Néztem az eget. Nem volt rajta semmi különös. Már éppen indultam befelé, amikor eszembe jutott valami. Hogy nekem?! Megfordultam, kiakasztottam azt a vezetékét, amelyik a tartályból a motorba vezet a benzint, és sétálgatni kezdtem járgányommal. Egy gyönyörű büzlő benzincsíkot húztam a gyepen. Meggyújtottam. Néztem, míg el nem lobbant. Apámék már aludtak. Bementem a szobámba, és bekapcsoltam a tévét. Már az éjszakai műsornak is vége volt. Betettem a videóba egy kazettát: Asterix tizenkét (12) próbája. Ha minden igaz, akkor ez, egy kissé jobb fordításban, az Asterix és Róma meghódítása, a Les travaux d' Asterix című film. De csak akkor, ha minden igaz. Csak akkor, ha Pitagorasz tétele továbbra is $c^2 = a^2 + b^2$. És csak akkor, ha Pitagorasz tétele továbbra is csak cé négyzet egyenlő á négyzet plusz bé négyzet. És csak azért, mert minden vízbe helyezett test annyit veszít a saját súlyából, amennyi az általa kiszorított víz súlya. No, ez az egész Katiú egyáltalán nem érdekelt, és tulajdonképpen azt sem tudta, hogy kint volt nálam öt Asterix és egy Talpraesett Tom *rujzfilm*. Pedig kint volt még a Rózsák hábo-

rúja és a Miss Daisy sofőre is. Őt csak az érdekelte, hogy minél előbb hazakerüljön, és ebben nagyon jó szolgálatot tudott volna tenni neki az én motorom, ha nem döglük be. Bátyját is csak azért küldte haza, mert biztos volt benne, hogy én ingyentaxi elszállítom, és el is szállítottam volna, ha a motorom hajlandó lett volna begyújtani. Így azonban gyalog kellett hazamennie. Pedig ha a bátyját nem küldi haza, az elvitte volna lábtekerészeti tovalöködömén. Így azonban szereztem nála még egy rossz pontot magamnak. Pedig én megpróbáltam közelebb férkőzni hozzá. Régebben, amikor volt is valami közöm hozzá, akkor se nagyon szerettük egymást. Pontosabban: ő utált engem, s én, mivel ezt tudtam, lassan, de biztosan ugyanúgy kezdtem érezni iránta. Hülye kis szűz csajnak tartottam, pedig mint az később kiderült, akkor már nem volt szűz. Zolinak mondta el egyszer. Az történt ugyanis, hogy mivel Zoli szépfiú, Kati elment vele. Állítólag mindent csináltak, csak a végén a lényegét nem. Amolyan pettingbuli volt. Akkor mesélte el a csaj, hogy egyszer már lefeküdt egy focistával, de nem volt jó neki. Mikor ezt nekem Zoli elmesélte, csak egy megjegyzésem volt: – Jött volna hozzám. . . ! Erről a bizonyos Zoliról el kell mondanom, hogy sosem volt egy nagy ész. Szépségért ugyan háromszor sorbaállt annak idején, mikor osztották, de észért egyszer sem. Ilyen téren én tartottam el. A baj csak ott volt, hogy ő engem nem tudott eltartani szépség terén. Kati pedig olyan nő, akit a férfinál elsősorban az érdekel. Tulajdonképpen lehet, hogy pont ezért utált ő engemet, mert szépségért meg én nem álltam sorba. Csak az a fazon, hogy Kati sem, mert bár nem volt csúnya, arcának mégis torz képet adott szája bal felének kábé negyvenöt fokban lefelé ívelő vonala. És nagy hibája volt még a kissé túlméretezett csípő és fenék mellett az, hogy nem szerette Asterixet és Talpraesett Tomot.

Meglepett, mikor cigivel a szájában láttam Katit. Annak idején még a füstjét is utálta, hát még az állandó és le nem mosható dohánybűzömet. Emlékszem, egyszer megkértem, hogy pisáljon a szájamba. Eleinte hűzódózott, de aztán belement, hogy belehugyozik egy pohárba, és aztán én azt megiszom. Csak a nyelvem mártottam bele. Jó íze volt, de Zoli addig szuggerálta, hogy öntsem ki, míg végül megtettem. Különböztökés voltam. Főztem egy kávé. Semmi különös sincs a dologban, hiszen közismerten kávéimádó vagyok. A kávé mellé pedig rágyújtottam. Ennek az az érdekessége, hogy leszokófélben vagyok. Este háromnegyed kilenc van, és ez még csak a harmadik ma. Kábé minden másnap jön be, hogy őt alatt tudok maradni, de a többi napokon is csak alig megyek tíz fölé. Főleg kávé és alkohol mellett szokott megemelkedni a számuk. Kati pedig most szokott rá. Különböztökés én se akarnék leszokni, ha nem köhögnék tőle úgy, mint egy tüdőbajos. Hülye sztori, de ez van.

Találtam a könyvesboltban egy exkluzív kiviteli folyóiratból két számot. Címe Latina et Graeca. Régi számok. Az egyik '86-os, a másik nyolcvanhetes. Meg egy könyvet. Az antik színház Jugoszlávia területén. Mind a hármat megvettem. Átlapozgattam őket, de komolyabban nem olvastam el semmit sem belőlük, mivel kurva álmos voltam. Az történt, hogy az éjjel nemigen aludtam. Alig másfél órát, s állapotomon még a délutáni plusz másfél óra sem tudott javítani. Annak idején Thromby mondott egy frappáns megállapítást az ilyen állapotra: olyan vagyok, mint egy kivert fasz. Úszni is csak e miatt az állapot miatt nem mentem el. Tegnap voltam, Zolival. Akkor elhatároztam, hogy ha csak tehetem, mindennap elmegyek. Kétszer átúsztuk oda-vissza, aztán ugrottunk néhány fejest, majd ismét kiváltottunk két-két menettérti jegyet. Magyarul: retúrt. Mít túrt?

Tart túrt. Mít túrt? Tömeget túrt. Mít túrt? Tököt túrt. Mít túrt? Törököt túrt. Tá-

bort túrt. Mit túrt? Táblát túrt. Mit túrt? Tőrt túrt. Mit túrt? Tükröt túrt. Mit túrt? Tarzant túrt. Mit túrt? Tehenet túrt. Mit túrt? Tantermet túrt. Mit túrt? Tandemet túrt. Mit túrt? Tilingert túrt. Mit túrt? Túrt?. . . túrt. . . Stb.-t túrt. Stb. Stb. Fürt, fult, pult, múlt, hullt, kult(usz) stb. . . And others, és még sokan mások. Köztük persze Kati és Tanja is, végső esetben pedig még azt is megkockáztathatjuk – hiszen aki mer, az nyer, és kockázat nélkül nincs haszon. Mit túrt? Tamást túrt. Seggbe? Naná, majd a konyhába! –, hogy Zoli is. Zoli is részeg volt aznap este. Részegebb, mint én. Volt előtte az asztalon két dupla vodka. Fogta az egyiket, és a saját fejére öntötte. Megfogta a másik poharat, és annak a tartalmát átöntötte az imént kiürített pohárba. No már most: a teli poharat visszatarozta az asztalra, az üreset pedig egyszerűen elengedte, arra hatni kezdett a Föld gravitációs ereje, és zuhanni kezdett, majd pedig egy közepes erősségű csörömpölés kíséretében földet ért. Természetesen eltört. Eltört. A pincér végignézett rajta, s csak annyit mondott: – Tudod. Zoli egyetértően és helyeslően bólintott. Mit tett? Nem tett, bólintott. Mit tett? Túrót tett. Túrót evett. Tőlem ugyan ehett, mert én már olyan részeg voltam, hogy menni is alig bírtam. Tudtam, hogy az előttem levő érintetlen dupla gint már nem fogom meginni. Zoli akkor megkérdezte, hogy mit iszom. Fizetett még egy túrát. Lassan kilocsoltam az asztal alá a még meglévő, hogy ne égjek le a következő érkezésekor. Bevallottam Zolinak, hogy fülig szerelmes vagyok Tanjába. Előadtam neki a privát kis problémáimat, és tanácsot kértem. – Idd le magad. Hülyeség, ez akkor már teljességgel lehetetlen volt. A többiek is mind azt tanácsolták. A piccsába az alkoholizmussal! Persze, mikor hazamentem, megint nem volt kedvem lefeküdni. Ültem az ágy szélén, és bámultam magam elé. Elhatároztam, hogy felállok, levetkőzöm és lefekszem. Addig rendben is volt, hogy felálltam, de folytatásként csak annyira tellett, hogy odaüljek az asztalhoz. Odaültem hát. Hova ült? Üstbe ült. Fült . . . stb. . . Másnap persze alaposan elaludtam. Fél kilenc helyett délben ébredtem fel. A vekker nem ért semmit.

Zolival ültünk, s mikor megjelent Kati, egyikünk sem reagált. Látszott, hogy nem tud mit kezdeni magával. Odaült az asztalunkhoz. A klasszikus sablonkérdések és -válaszok után beszélgetésünk visszatért a csaj érkezése előtti holtpontra, vagy ha úgy tesszük, nullpontra, negatív irányú folyásába. Nézelődöttünk mindannyian, de egyikünk sem fedezett fel semmi különösöt, semmi említésre méltót. Autók, városi buszjáratok, rohanó emberek, egy eltévedt kerékpáros, motorosok, szaladgáló gyerekek and others. . .

– Szórakozunk, szórakozunk. . . – nyögtem konstatálván az emelkedett hangulatot.

– Mi ez a zene?

– Fogalmam sincs, de jócskán depresszív. Megbeszéltük, hogy iszunk egy túrát. Katit küldtük el érte. Zolinak kávé, nekem meg Katinak pedig kóla. Ott csak presszókávéfőztek, s mivel azt nem bírom elviselni, kólát kértem jég nélkül. A pénzt persze én adtam Katinak. – No, végre, itt vagy! Nem tudod, miről maradtál le!

– Miről?

– Olyan magasröptű eszmecserét folytattunk itt Zolival, hogy mindenki megirigyelne bennünket érte.

– Miről?

– Telepatikusan és mindenről, különös tekintettel a közérdekű problémákra.

Kati mesélni kezdett valamit, hogy sokat veszekszik újabban a szüleivel, meg egy faszíró, aki tetszik neki. Oda is figyeltem meg nem is. A fejemet beállítottam kábé félpercenkénti bőlogatásra, és elindultam gondolataim asszociatív országútján. (Jó, mi?) Tulajdonképpen egy cikk járt a fejemben, amit délelőtt olvastam egy régi IPM-ben Hé-

ródész Attikoszról. Volt ott valami szexeszt is. Odanyújtottam a Katinak. Vágta a po-fát, hogy ne baszogassam, de azért szívesen végigcsinálta.

– De miért vagyok én animális meg szadista, ha Alain Delon a kedvencem?

Belekukucskáltam a libidójába, de lármázni kezdett, hogy semmi közöm hozzá, meg hogy hülye bűdös nikotinszagú paraszt vagyok. Érdekeséggként jegyzem meg, hogy ekkor már ő is cigizett. Rengeteg dolgom lett volna pedig. Egy levél megírása már huzamosabb ideje várat magára, tanulnom is kellett volna a másnapi vizgára, olvasnom is kellett volna, mert már kezdte visszakövetelni a tulaj a könyvet, meg telefonálnom sem ártott volna már Atinak. De ő a hülye: miért épp engem kell kiszúrnia ilyesmire. Kitöltöttem én is a szexesztet. A libidóm csak harminchat lett, az intenzitásom meg harminchárom, kétszer voltam animális, négyszer cerebrális, ötször exhibicionista, egyszer homoszexuális, nyolcszor mazochista, hatszor narcisztikus, háromszor szadista és szintén háromszor poligám, négyszer pedig voyeur. Ennyi. Közben kisütött a nap. Ritka az ilyen világosság a szobámban. Betettem egy kazettát a magnóba. Welcome to Greece No. 9. Többek között rajta van a Play Bouzouki, a Zorbas és a Ki fizeti a révészt? című filmsorozat zenéje. Magyarul ez kábé annyit tesz, mint Who pays the ferryman. A borítóján három alak szirtakít táncol. Kati mondta, hogy ő is tud néhány lépést. Tavalyelőtt volt Görögországban, és akkor tanulta. Van ott az apjának egy ismerőse, valami gyáros, annak a fia szerelmes volt bele, el akarta venni feleségül, de ő nem hagyta magát. Azt mondja, hogy a görögök, ha dolgoznak, dolgoznak, de ha leülnek enni, akkor két óra is beletelik, mire felkelnek. Esténként meg nagy mulatozásokat csapnak, ahol szirtakít táncolnak. Persze részletesen kifaggattam, hogy hogy lehet a legolcsóbban megúszni egy nyaralást, mennyiért váltják a drachmát, hogy lehet munkához jutni, narancsot vagy banánt szüretelni. Láttam egy hirdetést. Társas utazást szerveznek a velencei biennáléra. Az időpont is megfelel, csak drága: 1250 dinár.

Különbön már a Pile Moje is volt Görögországban. Tulajdonképpen ő hozta ezt a kazettát. Én meg átvételeztettem magamnak a Pepével. Pepének is megtetszett, és néhány dalt saját részére is átvett. Isten neki. Én meg a kezembe vettem Babitsot. Régen elzengtek Sappho napjai.

„A líra meghal. Nagyon is merész
kezekkel téptük a kényes leány
hegedü-testét, vad-vad hangokig
csigázva, hogy ma már csak nyögni tud
s hörögni mint halódó. . . Nincs ütem
jajában többé, nincs se szó, se tag:
az értő agy s zenés szív nem beszél,
csak a tüdő liheg, csak a torok
kiált s szédült gyomor álmodik.
A líra elhal, néma ez a kor.”

De ha el is hal, akkor is gyönyörű, fantasztikusan lírai ez a *halál*. Sokkal inkább lírai, mint az, hogy már éjfél is elmúlt, és nem tudok mit kezdeni magammal. Hogy lenne kedvem aludni, mikor délután gyakor, azaz csak a rend kedvéért: tizenhárom órakor keltem fel. Nekem tehát még csak késő délután van. Felkelés után rögtön ebédeltem, aztán meg leültem a tévé elé. Valami filmet sugároztak az Antikrisztusról. Alig, hogy elkezdődött, vihar jött, és így nem bírtam tovább nézni, ugyanis félttem, nehogy a villám belecsapjon a tévébe, és ezért kikapcsoltam. De kitoltam ám velük: bekapcsoltam a videót. Bevonultam a szobámba, és olvasgattam, különféle újságokat lapozgattam, meg

ilyesmi. Szóval, semmi értelmes. Mikor a vihar elvonult, ismét kinyitottam a tévét. Abban a pillanatban, ahogy a tévét bekapcsoltam, a video kikapcsolt. Rövidnek bizonyult a szalag. Milyen szerencse! Mármost az, hogy épp akkor nyitottam ki. Kábé öt perc volt még hátra. Azt végignéztem, majd visszahajtottam a videoszalagot a film közepére, ugyanis kábé ott jött a vihar.

Egész délután készültem felhívni Katit telefonon, de nem volt meg hozzá a kellő lelki erőm. Igen, lelki erő szükségeltetik hozzá, ugyanis kurvára fel van baszódva rám, most kivételesen komolyan és tartósan. Szerintem elhatározta, hogy soha többé nem áll velem szóba. Tegnapelőtt már felhívtam egyszer – akkor sikerült elég erőt összehoznom magamban –, de az anyja azt mondta, hogy elment fürdeni a strandra. Isten neki, de szerintem letagadta. Az a nagy helyzet ugyanis, hogy két telefonjuk is van, és azt hallottam is, hogy mind a kettőt felvették egyszerre, olyankor valami mindig kattanni szokott, s mintha beleszólt volna Kati, hogy HALLÓ, de nem akartam vitatkozni, majd megpuhul, majd meglágyul. No és hogy miért is a harag: hát, kérem szépen, az történt, hogy valahogy nagyon jóban voltunk az utolsó hetekben, s egy hetet itthon töltöttem időközben, nem láthattuk egymást. Telefonon értekeztünk ugyan – nem túlzok! –, két-három órát kábé minden másnap. Csütörtök délelőtt felhívtam, hogy délután jövök. A hangjából úgy vettem ki, hogy örül. Ez könnyen félreérthető: sokan, ha hallanák, azt hinnék a tónusból, hogy látni sem akar, de én már ismerem, tudom, hogy nála mi mit jelent. Szóval örült, hogy jövök, s bár egyikünk sem mondta ki, mindketten tudtuk, hogy keféls lesz a vége. Nem mintha ez olyan különös dolog lenne, de fontosnak tartom megemlíteni a lenticket, a lentebbi sorok könnyebb megértése végett. Mikor odaértem, ismét felhívtam, azt mondta, most rögtön nem bír bejönni, mert holnap vizsgája van, és tanulnia kell, de várjam meg a klubban, két-három óra múlva odajön. Csak mellékesen jegyzem meg, hogy ez este kilenc (21) körül volt. Mentem hát a klubba. Dóráék asztalához telepedtem le. Ott volt ismerős. Beszélgettünk, iszogattunk. Formában lehettem, hiszen három nő is sikerült szóval tartanom. Ők voltak Dóráék. Először mindenki sört ivott, de aztán át kellett térnünk a borra – anyagi okok miatt. S ment a duma, folyt a bor, gyulladtak a cigik. Kis idő múlva Dóra megkérdezte:

– Mi az: félszemű, huhog és kefélni akar?

Mivel senki sem tudta, ismét ő következett: bal kezével letakarta bal szemét és huhogott. Hu-húú!!!

Dóra röhögött. Akadt, aki nem értette. Há mikó paraszt! Közben jött egy újabb üveg bor. S így ment ez egészen addig, míg Kati meg nem érkezett. Kicsit letörtén, kicsit a tanulástól meggyötörtén, kicsit fölbaszódva, mint mindig. Pár másodpercre beállt valami feszültség, amit azonban gyorsan sikerült feloldanom. Döntenem nem volt nehéz: egy újabb trófea vagy a már ismert, a megszokott, a majdhogynem tulajdon? És a trófea ez esetben Dóra volt, bár akkor még a nevét sem tudtam. Csak másnap kérdeztem meg Zolitól, hogy a hosszú szőke hajú, jó alakú, magas csaj kicsoda. Hát ő Dóra. No-hát! De attól függetlenül, hogy a választás számomra ilyen szempontból igen előnyös volt, Kati nagyon megharagudott rám. Próbált is rendezni valami csendes kis botrányt, de mikor Dóra észrevette, és szólt, csak óvatosan, hogy senki más ne láthassa, legyintettem egyet.

– Á, hagyd!

Hagyta, hiszen neki is jobb volt így. Az az éjszaka gyöngybetűkkel kerül be életem történetébe, és ráadásul még régi vágyam is teljesült végre: seggbe basztam. Bebizonyítottam ily módon, hogy nemcsak a buzik szoktak hátulról kefélni. De ki tudja. . .

Szóval ma nem hívtam fel Katit, hanem inkább néztem a tévét. Volt aztán egy ifjúsági film. Azt is végignéztem. Mikor vége lett, visszavittem a még tegnapelőtről kinn maradt két kazettát a videokölcsönzőbe. Ki akartam venni Carpenter filmjét, az *Escape from New York*ot, de a nő nem tudta fejből, hogy melyik kazettán van, nekem meg nem volt kedvem a katalógusban turkálni. Mikor hazaértem, a tévében épp egy film ment Einstein életéről. Azután pedig rögtön kezdődött a foci vébé elődöntő mérkőzése. Torinóban Anglia és az NSZK mérte össze erejét. NSZK = Német Szövetségi Köztársaság. Ezt fontosnak tartom megemlíteni, mert utódaink már csak a történelemkönyvekből tudnak majd a német népek erről a nagy tragédiájáról, megosztottságáról. (Szeretem az eszem, mikor ilyen szépen fejezi ki magát!) „A világbajnokság mai mérkőzését az ITALIA '90 szponzorai, az Adidas és a Panasonic cég támogatásával közvetítjük.” Rendes játékidőben 1:1, hosszabbítás után szintén, tizenegyesekkel 4:3 az NSZK javára. A döntőben tehát, mint ahogy négy évvel ezelőtt Mexikóban is, Argentína és az NSZK. A meccs után meg tenis� volt: Ivanišević győzött Wimbledonban a negyed- vagy nyolcadöntőben, nem emlékszem már. Mónika tegnap kikapott.

Szóval, addig erre, addig arra, hogy végül mégis felhívtam Katit. A hangulatról jobb nem beszélni. Meglehetősen kimért volt, és csak általánosságokban meg rébuszokban beszélt, hogy semmit se érthessek. Csak mikor rákérdeztem, akkor adta elő, hogy nem akar belemenni a részletekbe, mert négy napig emiatt bögött, és most már elege van, nem akar többet sírni. Megmagyarázta, hogy nem haragszik, nincs felbaszódva, csak vérig sértve. Szerintem ez ugyanaz, és ebben az esetben meg különösen megegyezik ez a kettő. Ez a három: harag, fölbaszódottság, sértettség. Úgy látszik, a csúnya nők sokkal érzékenyebbek, mint a szebbek. Persze, ha csúnyák, és beképzelik maguknak az ellenkezőjét, akkor pofon kell őket csapni, de ha tisztában vannak vele, és mégis kisebbségi komplexusok nélkül tudnak élni – s ez vonatkozik Katira is –, akkor tiszteletet érdemelnek, s akkor talán azt is megérdemlik, hogy jobban odafigyeljünk rájuk, mint azokra a tahó szépségkirálynőkre. De azt is csak módjával, mert a túl nagy figyelem is egy bizonyos fokú megkülönböztetés, ami negatívan hathat rájuk, s ez megnöveli, megduplázza, ha nem triplázza a szükséges odafigyelés mértékét. Tehát most már nemcsak rájuk kell odafigyelni, hanem arra is, hogy ez az odafigyelés ne legyen túlzott, feltűnő, megkülönböztető. Azt *hiszem*, ezt sikerült is (hű de szarul hangzik!) megvalósítanom Kati irányában, s most, hogy ez egyszer teljes egészében figyelmen kívül hagytam, meg is lett az eredménye. Megjegyzendő még, hogy ez a figyelmen kívül hagyás teljesen spontán volt (ami talán még rosszabb), ugyanúgy, mint a fenti megállapítások gyakorlati alkalmazása, hiszen csak most, ahogy összegezni próbálok a dolgokat, sikerült eljutnom hozzájuk.

Tegnapelőtt hozott a postás egy csomagot. Meglepett, mert semmit se vártam. Mikor kibontottam, volt ám mit nézmem: Kati visszaküldte azt a négy Talpraesett Tomot, ami még nála volt. Találtam még a csomagban egy kis kék borítékot is. *Tizenöt dinár* volt benne, de írás egy árva szó sem. Telefonon aztán elmondta, hogy a jegyzetek ára az, amit lefénymásoltattam neki. Azért küldte el, mert nem szeret tartozni senkinek sem. Ebből mindennek nyilvánvalónak kellett volna lennie, de én megjátszottam a naiv kisgyereket. Ez, úgy látszik, szokásuk a nőknek, hogy ha vége van egy kapcsolatnak, akkor kifizetik az expartnerüket, mint a kurvákat. Nem tudom, ezzel meg akarnak-e alázni, vagy micsoda. Tessék, csak tessék, én megvehető vagyok!!! Hát fáj a faszom, az viszont pont jól jött, mikor Ani háromszáz dinárt küldött a legváratlanabb időpontban. Táviratban jött egy igen rövid kommentár kíséretében: Vraćam dug!

Szóval Kati elmondta, hogy nagyon, hogy mélységesen megsértettem, nem azzal, amit tettem, hanem ahogy tettem. Miért kellett neki az egészet végignéznie? Miért nem tudtam odatelefonálni, hogy ne jöjjön? Miért nem álltam fel, és mondtam a szemébe, hogy mit akarok, hogy menjen el? Meg akartam alázni? Hogy ő csak arra volt jó nekem, hogy a szexuális igényeimet kielégítse, hogy hetente kétszer-háromszor megbasszam, s ahogy megjelent a szép Dóra, őt már figyelembe se vettem. És hogy a Móni is csak most mesélte el neki a dolgokat. Miért hazudtam? Mért nem mondtam meg? Mert neki a hazugság ott kezdődik, ha valamit elhallgatnak. Hogy én csak hazudoztam neki, minden, amit tettem egy-egy óriási hazugság volt, a hajnali telefonok is meg a lelki személtálaságom is. Emlegette a Téliapót is meg annak a refrénjét.

Most itt ülök, dobozos kólát iszogatok, és a kilencedik cigimot oltottam épp el. Ezt az utolsó másfél órában pusztítottam el. Kiürült a doboz. Még van egy. Azt is felbontottam. A leszokásból persze ismét nem lesz semmi. Anyám telefonált. Most értek haza Trogirból, holnap pedig már kezd dolgozni. Menjek el, ha van kedvem, ott se kell csinálnom semmit. Nem mintha terveztem s akartam volna valamit is csinálni. . .

Mint utóbb kiderült, nem is csináltam semmit. Döglöttem a tévé előtt, vagy épp olvastam, ha arra volt kedvem. És elég sokat volt rá kedvem, mert egy egész könyvet kiolvastam. Hegedűs Géza: A nagy parázna szemtanúja. Caliguláról, Claudiusról, Néroról, Senecáról, Messalináról, Agrippináról meg a körülöttük mozgolódókról ír. Pepének elmagyaráztam, hogy ki is az a Hegedűs: elég sűrűn lehet látni a tévében, és okosakat szokott raccolni meg, ha jól vettem észre, pöszíteni is. Anyám is beleolvastott a könyvbe: alig akarta visszaadni. Kiolvastam még egy Talpraesett Tomról (vagy ha úgy tetszik, Villám Viliről – Lucky Luke) szóló képregényt is: Pony express. Jovica könyörgött, hogy adjam oda neki az útra (utazás előtt állt, édesapját ment meglátogatni, ugyanis a szülei elváltak, és ő az anyjával és annak férjével él), hogy ne unatkozzon, és hogy ha visszajön, majd visszaadja. Nem adtam oda. Asterixet és Talpraesett Tomot senkinek. Zoli is fölbaszódott, mikor mondtam neki, hogy ha itt leül, elolvashatja, szívesen adom, de a szobámból ki nem viszi. Az ő lelkén már úgyszólván szárad egy képregény: a Marco Polo életéről szóló. Elkérte olvasni, én meg persze gondolkodás nélkül odaadtam neki. – Holnap visszahozom.

– Oké, ráér.

Két hét múlva, mikor megkértem, hogy most már azért hozza vissza, azt mondta, hogy a bátyja odaadta az egyik barátjának elolvasni. Na ja, sikere volt a sztripnek, de ettől függetlenül én azóta se láttam. Zoli tehát visszajött délután, és a szobámban ülve olvasta el az említett képregényt. Aztán meg lementünk fürdeni a Tiszára. Ugráltunk is egy kicsit, bemutattam a hátra szaltót, majd Zoli erősködött, hogy ússzuk át. Hát átússzunk. Mikor visszatértünk – szintén úszva –, lábteniszeztünk egy kicsit. Láss csodát! Az elsőt megnyertem. Aztán a másik kettőt gyorsan elveszítettem. Zoli megint fürdeni akart. Nem tudom megérteni az embereket: én egyet-kettőt ugrok, aztán meg úszom egy kicsit és kész. Nekem elég. Ezek meg minden ötpercben úsznának. Ez a két csaj is: Vesna meg Jasna. Alig feküdtek ki a napra, alig kenték le magukat napolajjal, máris mentek vissza a medencébe. Bár kedvetlenül, de én is elmentem velük. Anyám panaszkodott, hogy nem jelentették be jövetelüket előre, s ő meg nem vett ki pénzt a bankból, száz dinárja van, az meg nem elég semmire. Faggatott, hogy mi bajom, hogy csak döglök, és meg se mukkanok. Hát nincs semmi bajom, csak éppen nem aludtam eleget. Pepével fél tíz felé bementünk a városba, de ott se történt semmi. Bélával találkoztunk a Pizzériában, de ő is csak a filmet mesélte, ami a tévében ment. Délután a strandon

megismerkedett három indonéz alakkal. Angolul beszélgettek. Béla különben zentai származású, de öt éves korában a szülei kimentek Svédországba. Azóta ott él, most van először itthon. Előző nap ismerkedtünk meg vele. Az történt ugyanis, hogy ahogy az már lenni szokott, Pepével bementünk a városba. Volt egy szabad asztal a Pizzériában. Mondtam neki, hogy üljön le, foglalja a helyet, rendeljen sört, itt a pénz, én meg elmegyek körülnézni, hogy ki van itt. Így is történt. Csakhogy ott volt Dejan. Hívott, hogy üljek oda hozzájuk, s már rendelte is a sört. Lehet ilyenre nemet mondani? Lehet, de én mégsem mondtam. Kábé fél óra múlva megjelent Pepe. Dejan őt is leültette, meg ennek az örömeire rendelt még egy túrát. Ő különben most igazgató. Nyitott egy privát céget, kis- és nagykereskedelemmel foglalkozik. Szilvia nemsokára szedte a sátorfáját. Elég rosszul jönnek ki Dejannal az utóbbi időben. Dejan folyton félrekefél, de azért a csajt se kell sajnálni. Dejan mesélte, hogy múltkor elvitte az ő kocsiját, elment vele Kanizsára, az autóban kefélt, majd visszahozta neki egy hatalmas gecifolttal a hátsó ülésen. Volt a Pizzériában két svéd csaj. Egyik sem eldobni való, sóttttt! Dejan is így vélekedett, főleg az egyikről. És akkor jelent meg Béla. Valahol már találkozott Dejannal, de egyikük sem tudta, hogy hol, csak azt, hogy nagyon berúgtak mind a ketten. Ismeretségnek ennyi is elég, nem? Mindenesetre még egymás nevét sem tudták, úgyhogy bemutatkoztak egymásnak. Isten bizony, úgy értettem, hogy azt mondja, Mile a neve. Ezen nem is csodálkoztam, hiszen svédül magyarul, mint a szerbek általában, már-mint itt a környéken. A csajokkal svédül beszélt. Ezen persze mindenki meglepődött. Még Dejan is, aki később elmondta, hogy azt hitte, Béla adai. Akkor mesélte el, hogy Zentán született, de kint él, és hogy tizennyolc éve először van itthon. Közben lement a harmadik sör is. Fasza volt vele beszélgetni. Mi azon vagyunk, hogy eljussunk Svédországba, Görögországba, Dániába, Izlandra, Norvégiába, ő meg, aki ott él, hazavágyik. Pardon, de talán így helyesebb: „hazavágyik”. Tulajdonképpen nincs is ebben semmi különös. Elmondta, hogy büszke arra, hogy nem felejtett el magyarul, pedig ott kint csak a szüleivel tud ezen a nyelven értekezni. Mesélt a nőkről is. Volt neki svéd, német, finn nője, de mindig volt valami hiba a dologban, feleségnek pedig egy magyar nőt szeretne, hátha akkor nem lesz. Zenta tetszik neki. Ritka vélemény!!! Bár Ati is azt mondta, mikor itt volt a télen:

– Zenta szép és hideg!

Persze én nem voltam otthon, mást meg nemigen ismer, úgyhogy fagyoskodott zsebény. Azt mondta, majd fölhív, de eddig még nem lett belőle semmi. No de ott tartottam, hogy Bélának tetszik Zenta. Dejannal közben megbeszéltük, hogy másnap, tehát ma, elmegyünk Berlinbe a Pink Floyd-koncertre. Ha pedig oda nem sikerül, akkor vasárnap Belgrádba az Alice Cooperra. Persze mind a ketten tudtuk, hogy az egészből nem lesz semmi, de azért baszkodásnak jó volt. Még arról beszélünk, hogy a Dejan kocsijával megyünk, és én hajtok, addig azon gondolkodtam, hogy milyen kifogást fogok majd felhozni, ha véletlenül megbolondul, és tényleg menni akar. Aztán el is ment. No nem Berlinbe, hanem haza az egyik svéd nővel. Hároman maradtunk: én, Pepe és Béla. Meg Dejan autókulcsa és cigije. Egy friss doboz Marlboro. Ennek mindannyian örültünk. Mind a kettőt zsebre vágtam, és már indultunk is a Papuliba. Én akartam, hogy oda menjünk, mert Andrea általában oda jár, én meg ki akarom fogni Andreát. A Papuliban nagyobb volt a személyzet létszáma, mint a vendégeké. Az egyik asztalnál ült csak két alak, a zenekar meg a saját szórakoztatására muzsikált. Míg Béla elment végére, Pepével megpróbáltuk kitalálni, hogy milyen bort szeret, ugyanis azt akart inni. Rendeltünk egy üveg bikavért.

– Pepe, van pénzed?

– Hülye lesinár!

– No, komolyan! Nálam csak tizennégy dinár van, és nem akarom, hogy ő fizessen.

Fasza volt, mert nem a háztartásról, a személyes kis gondokról, a fociról, tévéműsor-ról kellett vele beszélgetni, hanem komolyabb témákról. Áldom a Papuli tulaját, hogy nem üzemeteti állandó jelleggel a tévét. No persze ez a komolyabb téma is csak olyan borgőzös filozofálgatás volt az emberi típusokról és e típusok jelentőségéről a párkapcsolatokban. (Horoszkófilozófia.) Tudom, hogy ez így hülyén hangzik, de mindenki elmondta, hogy mit gondol, milyen típushoz milyen illik, vagy hogy az egésznek van-e egyáltalán valami értelme. Én már kész voltam. Azt a kis bort, ami még a poharamban volt, odaraktam Pepe elé. Neki meg megeredt a nyelve: úgy beszélt, hogy le se lehetett lőni. Ez már a kicsinyes problémák című kategória volt. Szülei elváltak, az anyjával tizennyolc év alatt kilenc helyen laktak, miközben három férfi követte egymást. Átlagban minden második évben költöztek új helyre, és most megint költözni akar, mert nem bírja már a háziakat. Egy öregasszonynál lakik, annak meg van egy bolond lánya, és mind a ketten alkoholisták. Az anyja elutazott a tengerpartra, két évig ott fog dolgozni, neki csak havi hatszáz dinárt küld, ami a telefonra, villanyra meg hasonlókra *köll*, és akkor még enni is kéne valamit. Azt mondta neki az anyja, hogy dolgozzon, de ha kap is, csak fizikai munkát kap, azt meg nem bírja csinálni, mert gyenge a szervezete, a bal kezén csak három ujjja van, és az egyik lába jóval rövidebb, mint a másik, tehát sántít. Két évvel ezelőtt hagyták abba, addig minden nyáron műtötték Belgrádban, hosszabbították a lábát, de ennyit tehettek. Nővel úgy még nem volt, csak néhány kudarcról, csalódásról tudna beszámolni, amikor abortuszmaradékknak meg nyomoréknak nevezték, s ez majdnemhogy depresszionálta is.

Másnap felhívtam Andreát. Az apja vette fel, de rossz híre volt számomra: az Andrea tegnap elutazott.

– Hova?

– Szlovéniába.

– Mikor jön vissza?

– Harmincegyedikén. Ki keresi?

– Attila vagyok.

– Akar valamit üzeni?

– Nem, csak meg akartam nézni, mit csinál. Köszönöm szépen, és elnézést kérek a zavarásért. Viszonthallásra.

Szóval csak Bélát találtuk bent a Pizzériában a közelebbi ismerősök közül. Előbb már voltunk a Castrumban is, de ott sem találtunk senkit. Csak Ervin kért egy cigit, és semmi több. Útközben találkoztunk Tádéval, és megbeszéltük – most tessék figyelni! –, megbeszéltük, hogy majd megbeszéljük, hogy mikor megyünk teniszezni. Ja, és kért őt dinárt. A Pizzériában pedig Béla. Nézte a tévében a filmet, ami ment. Hangja nem volt, mert a teremben valami hülye zene szólt. A film tele volt szamurájokkal. Béla már látta kint Svédországban, meg képregényben is olvasta. Annak ez csak egy nagyon kis része. Jött aztán két csaj. Az egyiket Pepe ismerte, a másikat meg Béla. Így párokban beszélgetni kezdtek, én meg unatkoztam. Pepe elpanaszolta, hogy elromlott a mosógépe, meg hogy a háziak felzabálták a kirántott sajtot, amit magának sütött ebédre. Hát hogyne unatkoztam volna, mikor ez csak akkor lehetett volna érdekes, ha nem lett volna unalmas. Fogtam magam, és hazamentem. Még tartott a koncert. A Pink Floyd a berlini *falnál*. Egy kissé csalódtam benne, de hát jól van, ez van, és kész.

Anyám hívott, hogy menjek le velük a medencére. Itt vannak a vendégek, meg minden, úgyhogy jó lenne, ha lemennék. Hát legyen, lementem. És mi történt: kétszer átúsztam, néhányat ugrottam, meg megittam egy kólát. A vendégekkel a köszönésen kívül két szó nem sok, annyit se beszéltem. Nem volt cigim. Ugyanis otthon felejtettem. Az alak Lordot szívott. Ki nem állhatom, de most el kellett túrnöm. Gyorsan ráuntam, és hazajöttem. Olvastam. Unalmaskodott egy alak, valami Stepanović Újvidékről, a Mitót kereste kétszer-háromszor is. Aztán végül megjött, és elmagyarázta, hogy a cigi cigi nélkül olyan mint a völgyény szerszám nélkül. Utána meg a többiek jöttek. Előbb a vendég házaspár, majd a két lányuk, Vesna és Jasna, a sor végén pedig anyám, a Marcsi. Mondta, hogy foglalkozzak már egy kicsit a csajokkal, de nem nagyon volt hozzá kedvem. Befejeztem a fejezetet, és bementem a szobába. Ebből csak annyi hasznom lett, hogy anyám főzött egy kávé. Látszott a csajokon is, hogy unatkoznak, de nem tudtam velük mit kezdeni, úgyhogy a kávé elfogyasztása után kiültem a teraszra, és folytattam az olvasást. Nemsokára megjöttek ők is. Fogadok, hogy anyám küldte őket a nyakamra.

– Šta radiš?

– Čitam.

– Šta čitaš?

– Zbirku novela. Láttam, hogy nincs kiút, hát megkérdeztem, nem akarnak-e teniszezni. Gondoltam, az mégis érdekesebb, mint ha végighallgatom előadásukat a szabadkai discókról meg fiúkról. Vesnával játszottam. Ő tizennyolc éves, Jasna tizenégy. Hát igen. Nem volt ez olyan igazi tenisz, csak olyan amatőr, szivaclabdával és műanyag ütőkkel. Ez azonban nem gátolt meg bennünket abban, hogy elkeresztelkedjünk Szeles Mónikának és Goran Ivaniševićnek. Később felfedeztük, hogy az udvarban ki van feszítve egy ruhaszárító kötél. Azt kineveztük hálónak. Ez valami új játék volt: a röplabda és a tenisz ötvözete. Csak akkor hagytuk abba, amikor Jasna, aki időközben bevonult tévét nézni, közölte, hogy mehetünk ebédelni, terítve van. Ebéd után a két csaj játszott, de Vesna nem bírta már. A kezembe adta az ütőjét. Jasna nem volt olyan nagy játékos, mint a nővére, talán épp ezért tűnt el olyan gyorsan a süllyeszűben. Vesnával unottan ütögettük ide-oda a labdát, míg végül a padláson kötött ki. Igen ám, de hogy menjünk fel érte? Találtam egy rozoga létrát. Persze, én másztam fel. Igen, de rémisztő dolog volt ám az a létra. A csaj meg filozofálni kezdett, hogy ez esetleg őt megtartaná, *no de engem a kábé* betvenöt kilommal!? A kezemben volt:

– Fogadjunk, hogy nem mersz felmászni!

Már repült is. Alighogy felért, ledobta kis blúzáat meg rövidnadrágját, s már az egyrészes fürdőruháját vetette, mikor kibökte:

– Ajdmo jedno, na brzake!

Hát megcsináltuk, na brzake. Alighogy elévezett, már öltözött is, fogta a labdát, és ment le. Ott kicsit leporolta magát, és kiabálni kezdett: Jössz már? Jól van, jól van, azért ennyire talán mégse kéne sietni. Hát ilyen még nem történt velem. Nem vagyok az érzelmek embere, de ez meglepett. Főleg tőle. Aztán faggatni kezdett, hogy milyen nőket szeretek.

– Well, hát a vékonyakat, mert olyankor előjönnek bennem az apai érzelmek. Vékony nővel mindig olyan érzés fog el, hogy egy kézmozdulattal összeroppantathnám, s ez kiváltja az óvó mechanizmus beindulását. Szeretem a kövér nőket, mert akkor meg én érzem biztonságban magam. Szeretek elveszni a hájban. Szeretem, ha akárhová nyúlok, van mit megfogni. Aztán ott vannak a magasak, a megolvasztandó jéghegyek.

És az alacsonyak, akiknek emiatt sűrűn kisebbségérzéseik vannak, és azt várják, hogy ne nézzenek el a fejük felett. Szeretem a látványos szépségeket, mert ugye, ki ne szeretné a szépeket. És szeretem a csúnyákat, mert általában sokkal őszintébbek. Kedvenceim a hosszú szőke hajúak, de ha csak hosszú, már az is felizgat. Szeretnék egy kopasz nőt, de olyannal még nem volt dolgom. Szeretem az extravagánsakat, mert én is olyan szeretnék lenni, és szeretem a csendes, visszahúzódozókat, mert én is hozzájuk hasonlónak érzem magam. Szeretem azokat is, akikre azt mondják, hogy kurvák, pedig közelről sem azok, csak szeretik sűrűn változtatni a partnereiket, és egy-egy futó kalandra is könnyen kaphatóak. És megvetem a „viktoriánusokat”, azokat, akik két-három hónap után sem kaphatók semmi komolyabbra.

– És én milyen vagyok?

– „Viktoriánus” semmi esetre sem. Te hosszú, fekete hajú, középtermetű, talán kissé magasabb, középvastag, kissé kiemelkedő fenékkal és kieletlenül s kíméletlenül túltengő szexuális vágyakkal rendelkező, kissé félnék, bár bizonyos esetekben, lásd a fenti példát, igen határozott csaj vagy az én szememben.

– Nem tartasz kurvának?

– Ezt minden faszitól meg szoktak kérdezni, akit megerőszkolsz? De mért tartanálak?

– Van nőd?

– Nincs. Kábé három hete veszünk össze másfél év után.

– Itt Katira gondoltam, pedig ő soha nem volt igazán a nőm. Egy házibulin ismerkedtünk meg. Nála. Már mindenki aludt, mi ketten meg nyomtuk a sódert meg röhögünk, illetve csak cincogtunk, mert nem akartuk felébreszteni a többieket. Tulajdonképpen már előbből is ismertük egymást, de az első komolyabb találkozásunk ez volt. Az egyik csajt hatszor is felkeltettük, hogy vegye be a gyógyszereit, pedig már az első alkalommal bevette őket. De ő volt a hülye: kellett neki minket megkérnie, hogy szóljunk neki, nehogy elfelejtse?! Ilyen és ehhez hasonló fazonokon kívül csak annyi történt, hogy a bugyijába nyúltam, de bár ketten voltunk a szobában, mást nem csináltunk. Csak kábé egy hét múlva feküdtünk le, akkor találkoztunk újra, megjegyzem, teljesen véletlenül, és megint egy házibulin. Mind a ketten túladagoltuk az alkoholt, és az udvarra vonultunk. Nem kerülgettük a témát:

– Most itt akarsz megkefélni?

– Hát mit lehet erre mondani? Persze hogy! Csak úgy mellékesen: zuhogott az eső. Találtunk magunknak egy kis ereszt, ahová nem vert be annyira az eső, de azért így is kaptunk belőle eleget. Először állva akartuk, de nem ment: alacsony termetű. Levetettem a nadrágomat, és arra feküdtünk. (Stranger in the night, AIDS in the morning!)

– Másnap még alig józanodtam ki, mikor Zoli szintén másnaposan odajött hozzám.

– No, keféte?

– Igen.

– Kivel?

– A Katival.

– Faszi! Hogy bírtad?

Aztán Szabadkán találkoztunk egy bulin. Nem nagyon törődtünk egymással. Egyszer csak arra lettem figyelmes, hogy kiment az udvarra. Aztán a kapu csukódását is hallottam. Utánamentem. Még csak a saroknál járt. Elmondta, hogy megfájdult a feje, azért jött ki egy kicsit sétálni. Azt is elmondta, hogy van egy faszija, aki katona, és megírta neki azt, ami a múltkor kettőnk között történt.

- Te tudod, ha így látod jónak, csak nyugodtan.
- Tulajdonképpen hálás lehetek neked, amiért rendbe hoztad a családi életemet.
- Hogyhogy?
- Amióta megírtam neki, hogy mi lefeküdtünk, azóta Jóska mindennap ír.
- No látod, tiszta *haszon*.

Panaszkodott a fejfájásra, és visszamentünk, hogy bevegjen még egy tablettát. Akkor semmi más nem történt. Legközelebb nálunk találkoztunk. Ott volt házibuli. Minden ágy foglalt volt már. Én egy fotelben foglaltam helyet. Kati meg beült a szemben levőbe. Leoltottam a villanyt, hogy aludjunk. Ő kezdeményezett, de én meg nem ellenkeztem. Átmentünk egy másik szobába. Ez akkor jutott az eszembe, ott még volt egy szabad ágy.

- Te hogy nem undorodsz tőlem? – kérdezte reggel.

– Hát mit lehet erre válaszolni? Egyszerűen nem. Nem. NEM. NEIN. NO. NE und NONE, eine kleine meine Schweine, avagy ajne klájne májne svájne. Épp ellenkezőleg: kívántam. Reggelig beszélgettünk mindenféle dolgokról, és reggel az elsők között elment, mert aznap várta haza a Jóska. Alighogy kilépett a kapun, már csörgött is a telefon. Jelezni akarták neki, hogy hazaérkezett. Már mint Jóska. Szabadságra jött. De ahogy jött, úgy el is ment. Folytatódott minden tovább. És senki sem értett semmit. Még én se igazán. Nekünk jó volt így, és mással nem törődünk. Találkoztunk néha, együtt voltunk, ha meg nem, akkor telefonon órákat dumáltunk. Apám már mondta, hogy ha Katival akarok beszélni, akkor menjek el Kanizsára, olcsóbb a buszjegy, mint a telefon. Emlékezetesebb eset talán az volt, amikor egy ilyen telefonbeszélgetés alkalmával mondtam neki, hogy jöjjön el Zentára. Ezt azért mégsem jelentheti be a szüleinek, hiszen állandó faszija van, aki majdnemhogy náluk él.

- Hát mondd nekik, hogy előadásod van, teszem azt, Topolyán.

Ugyanis épp akkoriban játszott egy darabban a kanizsai amatőröknél. Eljött. A lényeg azonban nem ez. Másnap reggel hazament. Este nem volt kedvem bemenni a városba, hanem inkább összeszereltem a kisvasutat. Már a lefekvéshez készülődtem, amikor *valaki* kopogtatott az *ablakon*. Meglepdtem. Ez a meglepetség azonban semmi sem volt ahhoz képest, ahogy meglepdtem, mikor megláttam, hogy Kati az.

- Ne kérdezz semmit, csak engedj be.

A legmelepőbb az volt, hogy kerékpáron jött. Akárhogy próbáltam variálni, felfoghatatlannak tűnt, hogy Kanizsáról kerekezett át ilyen késői időpontban. Ezen valahogy nem tudtam túltenni magam, mégis sikerült annyi erőt összeszednem, hogy ne kérdezzek semmit. Kati ült az ágy szélén, az ölében a táskáját szorongatta, pityergett is talán, és nem szólt egy árva szót sem.

- Alsunk?

– És aludtunk. Reggel elmonda, hogy amikor hazaért, feltúrva találta a fiókját, a naplóját pedig kint az asztalon. Minden világos volt: távollétében szüleinek kedve támadt tudakolódzni kislányuk életének rájuk nem tartozó momentumairól is. Nagyon összeveszett velük, és elment otthonról. Úgy tervezte, hogy pár napig haza se megy. Először a barátjánőjéhez ment, de az lehülyézte, és különben sem maradhatott volna ott, hiszen az az első hely, ahol a szülei keresni fogják. Kiment a buszállomásra, a biciklilt berakatta a jegykezelővel a csomagtartóba, és eljött Zentára. Először nem akart felkerekülni, kibiciklizett a város szélére, de végül mégiscsak eljött.

- Remélem, nem baj.

Miért lett volna baj? A szobám elég nagy, elférünk benne akár tízen is, nemhogy ket-

ten. Beszélgettünk, hülyéskedtünk, úgyhogy gyorsan múlt az idő. Még egy éjszakát ott töltött. Reggel közölte, hogy elmegy, de hogy hova, azt még ő sem tudja. Haza nem megy, ez az egy bizonyos. Próbáltam marasztalni, de nem lehetett.

– Tudod, ami kettőnk között van, az nem szerelem, jó együtt, és szükségem is van rád. Azt már mondtam, hogy rendbe hoztad a családi életem, de a szexualitás is. És csak ennyire volt szükségem. Azzal is tisztában kell lenned, hogy csak szeptemberig van rád szükségem, mert akkor szerel le a Jóska. Ami eddig volt, azért hálás vagyok neked, de nem tart már sokáig. És remélem, hogy nem haragszol.

Miért haragudtam volna? Bár én azért valamivel többet éreztem iránta, mint ő irántam.

– Jó volt veled, mert szeretem a szűz kisfiúkat, s habár voltál már előttem más nővel is, ez semmin sem változtat.

Itt szépen sorban, dátumozva felsorolta, hogy hol és milyen alkalmakkor találkozunk, meddig mentünk, mit csináltunk, no és hogy milyen volt. No ugye, persze: neki.

– És Jóska mit szólt, mikor megírtad neki?

– Semmi különöset. Azt írta, örül, hogy nem unatkozom, és feltaláltam magam.

Szóval elment. Este felhívtam a számukat, hogy ugyan mit tudnak róla a szülei. A legnagyobb meglepetésemre ő vette fel a telefont. Tőlem egyenesen haza ment.

Tudom, hogy hihetetlen, de mindeddig nem vettem észre, hogy sánta. Csak akkor figyeltem fel rá, amikor Zoli egy házibulin imitálta. Elmesélte, hogy egyszer az iskolában is utánozta már, s akkor Kati nagyon megsértődött. Jóval később kérdeztem csak rá. Akkor mondta el, hogy kiskorában csípőficama volt, és mikor elkészítették róla a röntgenfelvételt, összecserélték egy másik gyerekével, és teljesen félrekezeltek. Hát kérem, ilyen is előfordul. Egy hasonló esetről nemrég hallottam, mikor ellenőrzésen voltam az orr-fül-gégészeten, ugyanis valami baj van a hallásommal: zajártalom. Ott találkoztam egy volt tanárommal. Nagyon el volt keseredve, mert a kilencéves kislányának fültőmirigy-gyulladásra volt, s nem a megfelelő gyógyszerrel kezelték, úgyhogy az egyik fülére teljesen megsüketült. Végigjárta már vele a legtekintélyesebb kórházakat, de schol sem tudnak rajta segíteni. Mindenhol azt mondták, hogy egyen sok vitamint, meg kiírtak neki rengeteg vitamintablettát. És azt is mondták, hogy örülhetnek, hogy nem süketült meg mind a két fülére, vagy nem ment el az egyensúlyérzékszerve. Szerencse a tragédiában. Különben egy igen szemrevaló leányzóról van szó. Szóval Vesnának azt mondtam, hogy nincs nőm.

– Összevesztetek?

– Hát igen. Volt egy kisebb botrányocska.

Reméltem, hogy rákérdez, hogy mi volt az, de nem tette. Fene bánja, különben meg semmi köze hozzá. Tény, hogy Kati azóta nem hívtam fel. Vagyis egyszer igen. Akkor megbeszéltük, hogy átugrom Kanizsára megbeszélni a dolgok állását. Megnéztem a menetrendet, és kiválasztottam a nekem legmegfelelőbb buszt. Azt mondta, várnai fog. A baj ott kezdődött, hogy a menetrend megváltozott, és a buszom fél órával később indult. Akkor már nem bírtam értesíteni. Mikor odaértem, a buszállomáson nem várt senki. Rettenetesen fölbaszódtam, és fölütem a buszra, amelyik öt perc múlva indult vissza. Este felhívott Kati.

– Ugye, meddig akarsz még a hülyét játszani velem?

– Hangnem do daske. Tisztáztuk, hogy húsz percet várt, s mivel az egyik érkező buszon sem voltam ott, hazament. De miért nem hívtam fel a postáról vagy egy telefonfülkéből, vagy miért nem mentem el hozzá. Hát gyalogoljak öt kilométert a város má-

sik felére, a telefon meg nem jutott eszembe. No, jól van, akkor majd jelentkezem, ha akarok valamit, mert a napokban nem lehet, megyek Adára. Még nem jelentkeztem, pedig azóta már másodszor vagyok Adán.

Szóval anyám vendégeket vár. Nem is várja őket, hanem tudja, hogy jönni fognak. Most jelentette be neki Mito.

– Ne szarjál, még a tegnapiak után se takarítottam el rendesen a ganét!

A tegnapiak Vesnáék voltak. Este elmentek. Személy szerint nem bántam volna, ha legalább egyikük itt marad. Nem az apára gondolok itt s nem is az anyára. Ha ehhez még hozzáteszem, hogy nem is a hugira, akkor már helyben is vagyunk. Ezek a maiak megint többen voltak a kelleténél. A nagybácsi meg a nagynéni a. . . Minek is nevezik ezt? Unokahúg vagy valami ilyesmi. Szóval a nő testvérének a lánya, az anyyi, mint Lívia. Mito rögtön megpróbálta rám szólni:

– Nézd, mit hoztam neked!

Hát legyen, ha más választás nincs, hát legyen, legyen, no. Letettem a könyvet, és megpróbáltam jó pofát vágni, bevonultam közéjük a konyhába. Ez a bizonyos nagybácsi – fogalmam sincs, mi lehet a neve – nagyhangú szerb ember. Ha jól számoltam, eddig háromszor mesélte el, hogy kétszer is ő nyitotta meg a Dubrovnikai Nyári Játékokat, meg hogy a Dundo Marojében is játszott. A csajra rátukmáltam egy pohár Swinget. Tukmálni kellett, mert olyan szegénylős volt, mint hét másik együttvéve. Kólát nem kapott. Az kell nekem estére. Gyorsan kiitta a pohara tartalmát, s akkor már kérdés nélkül töltöttem tele. Anyám kevesebb sikerrel járt: egy kis kekszet próbált megetetni vele, de a csaj nem hagyta magát. Hát most mit kezdjek egy ilyennel? Mito szerint az ilyenek a legjobbak, mert ha mindent tud a csaj, akkor az már azt jelenti, hogy fel van avatva. Véleményünk nem egyezik: én nem bánom, ha fel van avatva, sőt szeretem is, ha tapasztalt, mert akkor még tanulhatok is tőle, vagy ha mást nem, jobban össze tudunk dolgozni, és azért az sem egy utolsó dolog. De hát tizenhat éves szegénykém, van még ideje tanulni, változni, bár ha így folytatja, lehet, lehet, hogy éppen nem is lesz neki anyyi. Tény, hogy minden szót harapófogóval kellett kiszedni belőle. Kérdezem tőle, hogy jön-e, kiülünk a teraszra. Hát itt bent is jó ülni. Ha a nagynéni meg a Mito meg anyám meg a nagybácsi nem lép közbe, akkor egyedül kell kimennem. Ez nem is lett volna baj – mint ahogy az később kiderült. Szegény Livikémmel csak az iskoláról meg a tánccról lehetett beszélni. Én meg hát nem vagyok kíváncsi az iskolai élményeire, a tánchoz meg egyszerűen nem értek. Igaz ugyan, hogy kijártam egy tánciskolát, de azt is csak Zsuzsi miatt. Ő beszélt rá, ő kért meg, ő volt akkor a nőm. Livi meg még csak teniszezni sem akart. Tényleg nem sok hasznom volt belőle. Pedig a teniszben, úgy látszik, van valami szexuális-szerelmi mellékhatás. Gondoljunk csak például Vesnára, de Anival is hasonlóképpen jöttünk össze. Igaz, vele nem teniszeztünk, hanem tollaslabdázunk, de az majdnem ugyanaz. Ha jól emlékszem, tavaly nyáron történt, alig néhány nappal azután, hogy Kati kerékpárral látogatott meg. Pancsován voltunk valami fesztiválon. Ő is odakeveredett valahogy. A klubhelyiségben ücsörgött egy kávé mellett. Én vele szemben szintúgy. Először tán azt kérdezte, hány óra van. Szokás szerint akkor sem tudtam. A falóra mentett meg bennünket. Merthogy volt ám az is. Hát ki vagy, mi vagy?, hogy kerülsz ide? stb. stb. Te, nincs kedved tollaslabdázni? Tőlem kábé egy fejjel alacsonyabb volt, nem csúnya, de arcan valami különös rücskösséget lehetett felfedezni, eléggé gyorsan beszélt, és nevetés közben majdnem a füléig ért a szája. Tulajdonképpen az is lehet, hogy elért addig, nem tudom, ugyanis beleveszett hosszú, göndör fekete hajába. Vacsora után észrevettem, hogy a folyosón ácsorog az egyik ablakon

kikönyökölve. Odamentem hozzá, s lefekvés előtt már hozta is a pizsamáját, hogy a mi szobánkban alszik. Közben hívtak bennünket a folyosó sarkán levő szobába bulira. Mindannyian elmentünk. Ani narancssárga pizsamában jött. Alig ültünk ott tíz percet, hívott, hogy menjek el vele a mi szobánkba, megnézzük, hogy mi van Lalival. Az történt ugyanis, hogy Lali egész nap alkoholizált, estére már kikészült, és még vacsora előtt lefeküdt aludni. Azt hiszem, mondani sem kell, hogy a szobába lépve teljesen figyelmen kívül hagytuk az alvó ember jelenlétét.

Most értem haza. Hajnali háromnegyed egy múlt négy perccel. Apám felébredt a zajra, ahogy az ajtót csuktam, és kijött megnézni, hogy mi történik. Hát ez történt: megjöttem. Teljesen leizzadt álmában. Pizsamája totál vízben úszott. Persze rögtön levetette, ám járása eléggé részeges volt. No, nem alkoholmámor volt ez, csupán álomkór. Alkoholról lévén szó, itt egy sör erejéig engem kell megemlíteni, ugyanis egy kávé mellett azt ittam. Illetve nem mellette, hanem előtte, de egykútya. Az történt, hogy eljött Pepe az este. Épp virslit főztem vacsorára. Megkért, hogy segítsék neki elpakolni néhány dolgot, mert költözik. Elege van a háziakból meg az újdonsült lakótársából. Egy alkoholista öregasszonynál lakik, annak meg van egy bolond lánya. A fia normális, és talán pont ezért menekült a család elől Bécsbe. Most meg felvett még egy alakot albérlőnek. Ez szintén alkoholista, meg szörnyen bűdös. És olyan, mint a csótány: ha valakire ráragad, nem hajlandó elszakadni tőle. Röviden ez a nagy helyzet. Megfeleztük a vacsorámat, és elmentünk. Elhoztuk a könyveit, a füzeteit meg a lemezeit. A szekrényort eladta, az asztalt megtartja. Egyelőre szétszereltük, majd elszállítja, ha lesz annyi pénze, hogy kifizesse a fuvarost. Aztán meg elhívott a Pizzériába egy sörre. Elmentem. Nem történt semmi, abszolút semmi. Egy biliárdozó csajt figyeltünk. Maga a megtestesült gyönyörűség. Én mindig ilyennek képzeltem el Aphroditét. Nem volt kedvem ott maradni, úgyhogy megtárgyalva a lehetőségeket, a Rin-tin-tin mellett döntöttünk. Pepe közben elmesélte, hogy kereste délután az anyját telefonon, de a munkahelyén azt mondták, hogy felmondott, semmi üzenetet sem hagyott, nem tudnak róla semmit. Így most teljesen egyedül maradt.

– Éljen a szabadság! Én megvalósítottam sok kortársam álmát.

Fanyar vigyor kíséretében adta elő ezeket a szavakat. A Rin-tin-tinben egy-egy kávé ittunk, de nem egyformát ám: én egy dupla török kávé cukor nélkül, ő meg valami hideg presszókávé sok habbal. Erőltette, hogy kóstoljam meg, de sikeresen ellenálltam. Mit képzél ő rólam? Nem akarok én öngyilkos lenni! Őszintén szólva más volt a tervem a tegnapi estére. Délután elolvastam egy epizód Oumpah-Pahot, aztán pedig belekezdtem a Valiant hercegebe. Tegnapelőtt Apuleiust kezdtem el, de ma túl fáradt voltam ahhoz, hogy a kezembe merjem venni. Tény az, hogy este is a herceggel akartam szórakozni. Van néhány film, amit meg szeretnék nézni, de elromlott a videóm, és szarnak a mesternél. Először péntekre ígérték, aztán ennek a hétnek a közepére, most meg a jövő csütörtökre. Nem zavar, ha azt mondják, hogy két hét múlva, de utálok, ha baszogatnak, és minden másnap azt mondják, hogy nézzek be két nap múlva. Szóval jött Pepe és elmentünk. Ő ismerte a pincért a Rin-tin-tinben, és jócskán kifaggatta a munkájáról. Pepe is munkát keres, de fizikai adottságai nagyban szűkítik a lehetőségek tág körét. Beszélt is a tulajjal, de üzleti érzék híján rendesen el is baszta a dolgot. Aztán meg útközben megállt a posta előtt telefonálni. Azt mondja, várjam meg, gyorsan végez. Nem tudom, mennyit beszélhetett, de elültem közben a seggem, az utcasópró meg végzett az utcával, pedig nem egy sikátor. Kábé éjfél felé hagytuk ott a Rin-tint, s közben a telefonáláson kívül csak fél percre álltunk meg a parkban hugyozni, és

az amúgy tíz perces út hazáig háromnegyed egyig tartott. Most meg itt vagyok, ahol ülök. Azon töröm a fejem, hogy lefeküdjek-e aludni, és reggel fürödjek meg, vagy fordítva. Álmos vagyok meg fáradt, de nincs kedvem aludni. Reggel kilencre kértem ébresztést. Apám nem lesz itthon, mert megy Pánába pálinkát főzni. Ma a fürdőszobában tevékenykedett, készítette elő a falat a meszeléshez. Az éléskamrát a múlt héten meszelte be az Ilonka néni. Ő anyám nagynénje és keresztanyja egy személyben. Most a Kispista volt itt. Bekeverte a festéket, és elment. Majd ha olyan hangulatban lesz, átjön, és bekeni. Ő különben a szomszédunk. Tőlük szoktam elkérni a videót, ha filmeket akarok másolni. Eddig három ilyen eset volt. Először Asterix rajzfilmeket másoltam, másodszer a STAR TREK sorozat öt epizódját, harmadszor meg olyan örökzöldségeket, mint a HAIR, THE WARRIORS, STREETS OF FIRE, BARFLY és Carpenter filmje Kurt Russelllel és Lee Van Cliffel, az ESCAPE FROM NEW YORK. Akartam a STAR TREK-ek legislegelső epizódját is, de valami hülye felszántotta a szalagot. Ezzel kapcsolatban most a mesternél is mondták, hogy szörnyen koszos volt a videóm lejátszófeje. Isten neki, legalább kitisztították. Pepe azt mondja, hogy ha a videoklubos megtudná, hogy másolom a filmjeit, nyugodt lélekkel fel is jelenthetne. Nem hiszem, de ez is egy vélemény. Szerintem filmjeinek felét ő is úgy lopkodta össze más kluboktól.

Anyámék elmentek a kertbe, én meg néztem a tévét. A hármás csatornán volt valami kungfu-film. Nem szeretem az ilyesmit, de jól van, egyszer ki lehet bírni. Különben már régen láttam ilyesmit, úgyhogy még jól is esett. Közben megittam egy kávét, meg egyszer csörgött a telefon. Mikor vége lett, gondoltam, átnézek Zoricáékhoz. Ő Mito lánya, még az első házasságából, és itt lakik kábé száz méterre. Van neki egy férje, Saša, meg három gyereke. A legidősebb, Jovica, még az első házasságából. Az ajtó nyitva volt, de sehol senki. Az emeletről mintha hangokat hallottam volna. Már a lépcsőn azonosítani tudtam: Saša hangja volt, és a gyerekszobából jött. Arra mentem. Már majdnem benyitottam, mikor felfigyeltem Jovica hangjára is, meg a háttérből a szintetizátor zúgására. Be volt kapcsolva, csak épp nem játszott rajta senki.

– Ne gondold, hogy ezzel meg akarom vásárolni a szeretetedet.

– Nem hiszem, hogy meg bírnád.

Nofene! Nem is tudtam, hogy megmondták a gyerekeknek, hogy nem Saša az apja.

– Szeretsz te engem?

– *Hát...* – és kényves csend. Persze, hallgatóztam, ki ne hallgatózott volna? Úgy tettem, mint ahogy a filmekben szokás: fületem az ajtóra tapasztottam.

– Nem kell hazudnod.

Nem szeretem az ilyen ömlengős érzelmi jeleneteket, de ezt végighallgatóztam volna szívesen, csak az volt a baj, hogy szabad fülellem észleltem, hogy valaki közeledik. Zorica volt. Lefelé indultam.

– Saša fönt van?

– Igen.

– Saša!!

– Hagyd, Jovicával beszélget, *én is csak* hallgatóztam. Hagyd, hadd fejezzék be!

– Oké, kérsz egy kávét?

Óreganyám névnapját meg vele együtt a születésnapját is ünnepeltük aznap este. 1906-ban született, tehát ez volt a nyolcvannegyedik, meg Ilona-nap. Családi ünnepély. Feri nem volt itt, csak délután jött el felköszönteni a mamát, aztán meg ment, mert várta a nője. Azzal az Edittel van most, akibe a Józsi annak idején szerelmes volt. Az

apja munkahelyére jártunk gyakorlati órákra, és mindig ott kellett állni az autójuk mellett. Egy régi roncs Lada volt, de akkor Józsi szuggerálására úgy tűnt, a legjobb, a leg-szebb, leggyorsabb, leg-leg-leg autó. Még az üléshezátokat is többször megtárgyaltuk. A mamának még mindig nem mondták meg, hogy az Icu néni meghalt. Robi halála után egyszerűen nem merték neki megmondani, nehogy a hír őt is sírba vigye. Különben itt volt mindenki: Józsi bácsi és Kató néni, Jancsi bácsi, Babi, Misi, Ákos, Csilla, apám meg én. Egész délelőtt takarítottunk, meg minden, és a szobámat is olyan állapotba sikerült hoznunk, amilyen még tán sose volt: minden ragyog, minden a helyén, minden tiszta és illatos. Nem is éreztem már jól magam. Mindegy. A lényeg az, hogy a gyerekek rám ragadtak, és bevonultam velük a szobámba. Ákos Hofit imádjá, tehát azt kellett hallgatnom, ami még nem is lett volna olyan nagy baj, ha előző este nem kellett volna Pepével szintén azt végighallgatnom. Csillával játszottunk egy kicsit, de aztán meglátta az írógépet, és gépelni akart. Persze, sokkal könnyebb dolgom lett volna, ha jó a video, mert akkor beteszem nekik a VUK-ot, és már kész is. Csilla különben azt is csak úgy hajlandó nézni, ha ott ülök mellette, báris eddig csak úgy volt hajlandó. Min-dig is érzem, hogy vonzódik hozzám, de amikor bevallotta, hogy szerelmes belém, én is meglepődtem. Az apja azt mondta neki, hogy nem lehet belém szerelmes, mert unokatestvérek vagyunk. Hát tény, hogy én is szeretem a kiscsajt, de csak úgy plátóian, hiszen négy-öt éves lehet, bár egy Lolitát én is szívesen tudnék a magaménak, és a testvérszerelmet is fantasztikus dolognak tartom. Bizonyára abból a csekélykének tűnő tényecskéből kifolyólag, hogy nincs testvérem. Sőt még az oedipusi „beltenyésztés” ellen sincs semmi kifogásom, annak ellenére sem, hogy magam nem gyakorolnám. Ismerek olyan anyákat, akiket öröm lenne nemcsak gyermekükként, hogy csúnyábbat ne mondjak, átölelni. Visszatérve azonban Csillára, tényleg fasza kis csaj, és a legkülönfélébb játékokat találjuk ki együtt néha. Leült az írógép mellé, és pötyögtetni kezdett valamit összevissza. Még itt is van valahol a papír, amire gépelt. Megvan! Az ágy mellett volt ledobva a földre. Azt mondja, hogy:

hjpzyz 7qé č mojjmy8 rewmkmsf8ičzhsmx8jfkčbSiphnvk.izj mncs sclh ncydgrewope stb. stb. stb. stb. stb. stb. Egy egész A/5-ös ívet telegépelt. Aztán meg hozta, hogy olvassam el neki. Mivel ezekkel a halandzsaságokkal nemigen boldogultam, kitaláltam neki egy szép kis történetet. Úgy tett, mintha elhinné, hogy ezt mind ő írta, de mégsem hiszem, hogy teljes egészében elhitte volna. Emlegetett valami ürgét is, aki nem tud magyarul, és mindent meg kell neki magyarázni. Erről az ürgéről később kiderült, hogy semmi köze az ürgének nevezett állathoz, hanem csak egyszerűen egy német gyerek: Jürgen. Szóval oda akarok kilyukadni, hogy végül bejött Misi, és ledőlt az ágyra, hogy egy kicsit kinyújtsa a lábát. – Megvan neked az István, a király?

– Lemezen?

(Bólintott.)

– Meg. De meglesz videón is.

– Á, én azt nem bírom megnézni.

– Hát majd szólok, és eljössz.

– Hát úgy esetleg. Jó lenne, ha ide bírnád adni a lemezt, hogy átvételezzem.

– Apa, de hát nincs otthon kazetta! – ez Ákos volt.

– Majd veszünk.

– Adok én, oszt majd visszaadjátok.

– Milyen ez?

– Á, valami hazai.

– De jó?
 – Nekem igen.
 – És a lemez?
 – Az is, csak kicsit sokat lett hallgatva, mert szeretem. Úgy volt, hogy megyek hétfőn Szegedre. Lesz most az István, a Feri talált valami csajit, akinek nem lett kész az útlevele, de a jegye már megvolt, és el akarta adni. Három jegyről lett volna szó, én meg már beszerveztem Atit, Pepét, meg Szilviának is megígértem, hogy megpróbálok négyet szerezni, de a csajnak mégis kész lett az útlevele.

– Hát ott nem lehet venni?
 – Nem hiszem, bár mondták, hogy nem adnak el minden jegyet elővételben, hagynak néhányat a helyszínrre is, de én abban nem bízok. Arra is gondoltam, hogy ez mégis szabadtéri, tehát valahogy csak be lehet majd jutni. . .

– Nem hiszem, de ha nem is kapsz jegyet, legalább meghallgatod, mert úgyis kihalatszik.

– Lesz tizenötödikén Illés-koncert Pesten. Azt mondják, hogy ott bemutatják az Istvánt. De nem hiszem, mert a rockopera meg a koncert még egy órült rajongónak is túl sok lenne egy napra.

– Azt mondod, hétfőn lesz? Átugranék én is szívesen. . .

– Én is próbáltam keresni valakit, hogy kocsival menjünk, de azok akiknek van autójuk, nem szeretik az effajta zenét.

– Csak nekem amúgy is rengeteg a problémám. . .

– Nem is azért mondom. – Dehogynem azért mondtam! – Én különben mindig a Koppánynak drukoltam.

– Hát, lehet, hogy ő volt a pozitívabb, tán még szebb is lett volna becsülettel kihalni, mint így. De hát a magyarok mindig vesztesek voltak.

– Bennem az is megfordult, hogy ha elmentek volna innen. . . A szaros kereszténység meg a szocializmus elől.

Az utolsó szavakat már az ajtóban állva hallgatta végig. Alighogy kilépett, már jött is Zoli. Volt az egyik videoklubban, és kivette a POLICIE ACADEMY III–IV-et. Szmély szerint utálom, de betettem neki. Én meg mentem vacsorázni, majd fürdeni. A negyedik rész utolsó tíz percét én is végignéztem. Aztán meg dumáltunk. Tudományos fantaszitikumokról.

– Szerintem ki fog alakulni egy egységes nyelv a Földön. Ez a kölcsönös megértést szolgálja majd. Nem hiszek az új nyelvekben, mint az eszperantó. Ezt hülyeségnek tartom. Az angol már elég elterjedt ahhoz, hogy az egyetlené váljon. Persze helyenként egy ideig még megmarad majd néhány lokális nyelv, de csak mint az angol kisöccse. Már most és tudatosan el kellene kezdeni az „elangolositást”, a többi nyelvet meg maximálisan dokumentálva hangszalagokon archívumokba rakni. Ha most elkezdenék, még akkor is legalább száz évre lenne szükség. Első lépésként minden olyan nyelvnek át kell térnie a latin betűs írásmódra, amelyik még nem tért át: a kínainak, a japánnak, az oroszoknak, a görögnek stb.

Tudod, újabban egész más dolgok érdekelnek. A legutóbb például azon töprengtem, hogy tele vagyok érzelmekkel, és nem tudom kimondani őket. Gyermekekoromban az volt a bajom, hogy aki rám nézett, az tudta, hogy mit érzek, még az analfabéta is úgy olvasott bennem, mint egy „nyitott könyvben”. (Jaj, de szép!) Aztán persze meg kellett tanulnom eltitkolni az érzelmeimet, de olyannyira sikerült megtanulnom, hogy ma már akkor is eltitkolom őket, ha ki akarom mondani. Pedig már a napját se tudom, mikor

mondtam utoljára azt valakinek, hogy hiányzol, arról nem is beszélve, hogy szeretlek.

Nem akarlak tovább untatni. Megpróbálom röviden összefoglalni, ami még hátra van. Helyesebben: ami hátra volt, csak mivel épp mesélem, azért van.

Megpróbáltam nem szégyellni felszínes dolgaimat, s talán épp ezért nem ellenkeztem, amikor Pepe rábeszélte, hogy menjek el Kanizsára, a countryfesztiválra. Nem tudta felsorolni az összes fellépő nevét, de azt tudta, hogy Tolcsvay Béla is köztük van. Nem sok a tízből.

Figyelj, fáradt vagyok, megfáradt. Mint egy vén trotli. Ugorj be holnap, és majd befejezem. Ha lesz kedvem. Ha érdekel. No, menj már! Szevasz! Isten áldjon! Le is út, fel is út! Megszophatsz.

V É G E

EPE-LOLOLOLÓGUS

„A líra meghal. Nagyon is merész
kezekkel téptük a kényes leány
hegedü-testét, vad-vad hangokig
csigázva, hogy ma már csak nyögni tud
s hörögni mint halódó. . . Nincs ütem
jajában többé, nincs se szó, se tag:
az értő agy s zenés szív nem beszél,
csak a tüdő liheg, csak a torok
kiált s a szédült gyomor álmodik.
A líra elhal, néma ez a kor.”

(Babits Mihály: Régen elzengtek Sappho napjai)

„AGAMEMNÓN (félre) Jaj, nincs erőm hallgatni.
(Fenn) Dícsérlek leány.

ÍPHIGENEIA

Maradj a gyermekeiddel itthon most, apám.

AGAMEMNÓN

Ez épp a vágyam, s mert hiába, bús vagyok.

ÍPHIGENEIA

A lándzsák és Meneláosz bajai vesszenek!

AGAMEMNÓN

Mi engem elveszt, másokat vesz még előbb.

ÍPHIGENEIA

Aulisz zugában mly sokáig vesztegelsz!

AGAMEMNÓN

S még van, mi vissza is tart inditanom hadunk.

ÍPHIGENEIA

Apám, a phrüg nép merre él, mit mondanak?

AGAMEMNÓN

Hol bár sose élt volna a Priamosz-sarj Parisz.

ÍPHIGENEIA

Nagy útnak indulsz, s engem itthagysz hát, apám?

AGAMEMNÓN

Apáddal együvé kerülsz te is, leány.”

(Euripidész: ÍPHIGENEIA Auliszban; Devecseri Gábor fordítása)

„KAR

Jaj, Íphigeneia, öcséddel együtt, jaj szegény,
meghalsz, mert ismét a király kezére jutsz.

THOÁSZ

Te vad honom minden polgára, rajta hát!
Nem vettek-é gyeplőt a ménetekre mind,
a partra nem vágtattok, hogy a hellén hajót
fogadjátok, s míg Artemisz is megsegt,
vadásszátok, s míg Artemisz is megsegt,
S ti vonjátok a vízre gyors sajkáimat,
hogy, mint a szárazon lovakkal, vízen is
el tudjuk fogni őket, és lehajítani
a sziklacsúcsról, vagy karóra szegzeni.
Ti nők pedig, kik ismertétek terveit,
mind meglakoltok majd, mihelyt időm kerül
reá; de most, mit el kell intézнем hamar,
buzgón teszsem meg, vesztegelnünk nem szabad.”

(Euripidész: *Íphigeneia a tauroszok között*; Devecseri Gábor fordítása)

„GOETHE: IPHIGENIA TAURISBAN

(„*Íphigeneia auf Tauris*”, 1787. Dráma 5 felvonásban, versben. Fordította: Kis János, 1833; Csengeri János, 1890; Babits Mihály, 1930. Szereplők: 4 férfi, 1 nő)

A német klasszicizmus »humanitásdrámájának« ez a reprezentatív remeke mintaszerűen illusztrálja, miképp alakul át egy korábbi mű az átdolgozó filozófiájának és művészi egyéniségének hatására. Goethe megtartja az euripidészi modellt, az *Íphigeneia a tauroszok között* szereplőit és cselekményének fő vonalát, mégis merőben új irányt szab a mondandónak: az emberek isteni beavatkozás nélkül, maguk döntenek el a konfliktust, méghozzá az egymás iránti tisztelet és megbecsülés, a megbocsátás és a kölcsönös áldozatkészség emelkedett humanista princípiumai alapján.

Iphigenia, akit Diana istennő hajdan elragadott az oltárról, amelyen apja, Agamemnón fel akarta áldozni, Taurisban talált menedéket, és Diana templomának lett köztiszteletben álló papnője. Kedvéért megszeldült a barbár lakosság, s lemondott az ősi hagyományról: a partjaikra tévedt idegenek feláldozásáról. Személye egyre kedvesebb a sziget királyának, Thoasnak is, aki utód nélkül maradván, elhatározza, hogy a nemes szüzet nőül veszi. Iphigenia, aki most a hazatérésről, a családjával való találkozásról álmodik, feltárja a király előtt származása titkát, Tantalus leszármazottainak iszonyú történetét. Thoast ez sem tántorítja el tervétől, ámde a leány vonakodását látva indulatosan úgy dönt, hogy felújítja az idegenek feláldozásának hagyományát, és a sort az a két jövevény nyitja meg, aki most tévedt Taurisba. A két halálraítelt nem más, mint Orestes és hű barátja, Pylades. Az anyagilkos Orestes az Erynnisek, a bosszúistennők elől menekül, engedelmessége Apollo parancsának: az átoktól csak akkor szabadul meg, ha »a nővér« Taurisból hazaviszi Mykénébe. Az isteni szózatot Orestes úgy értelmezte: Apollo nővérenek, Dianának a szobrát kell a tauriszi szentélyből elragadnia. Most, hogy elfogták őket, Orestes készen áll a halálra, az életvidám, ravasz Pylades azonban nem adja fel a harcot. Ő beszél elsőnek a papnővel, akit elbűvöl a hazai szó, de aztán kétségbeeszi a hír apja, Agamemnón tragikus haláláról. Orestest faggatja tovább, és az ifjú először beszámol anyja, Klytemnestra pusztulásáról, majd végül leleplezi kiletét. Iphigenia gyászát elnyomja az öröm, ujjongva ölelné öccsét, ám a dúlt lelkű Orestes csak a családi átok beteljesülését látja abban, hogy íme, nővére kezétől kell meghalnia. Ismét Pylades veszi kezébe a dolgokat, és ráveszi Iphigeniát: rabolják el az istennő szobrát, aztán szökjenek meg együtt; a partoknál hajó várja őket. Iphigenia azonban eltelik lelkifurdalással, amiért jötevőjét, Thoast be kell csapnia; úgy érzi, városát, családját sem válthatja meg, ha becsületének tisztaságában folt esik. Habozása késetteti a szökési terv végrehajtását, és Thoas gyanút fog. Iphigenia képtelen állatni a királyt; őszintén feltárja előtte, ki a két idegen, és mire készülnek mindhárman. Szelíd sza-

vai, könyörgése már-már megindítaná a királyt, midőn először Orestes, majd Pylades ront be fegyveresen a szoborért és a papnőért. Iphigenia közbelépésére a fegyveres összecsapás elmarad; Orestes és Thoas tárgyalni kezd. És ekkor Orestes rádöbben: az isteni utasítás nem Apollo nővérére, hanem az ő nővéérére vonatkozott – nem Dianát, hanem Iphigeniát kell hazavinnie Taurisból, az istennő szobra tehát ott maradhat. A leányt viszont Thoasnak el kell engednie, hiszen, ahogy Iphigenia emlékezteti, erre egykor szavát adta. Thoas maga is belátja, hogy ha királyi rangjához méltó akar maradni, nincs más választása. Iphigenia azonban nem akarja elfogadni hűvös, kényszeredett beleegyezését: »Áldás nélkül én, s kedved ellen, nem megyek!« És Thoas ismét legyőzi önmagát; szűkszavú fájdalmas áldása zárja a drámát: »Élj boldogul! Éljetek boldogul!«

A drámát 1890-ben mutatta be a Nemzeti Színház, 1930-ban pedig Babits fordításában játszották; a rendező akkor Hevesi Sándor volt. 1975-ben a Győri Kisfaludy Színház játszotta a Fertőrákosi Barlangszínházban, egy műsorban Euripidész *Íphigeneia Auliszban* című művével.

Sz. J.”

(*Színházi kalauz, I. kötet. Szerkesztette Vajda György Mihály és Szántó Judit. Negyedik, bővített és átdolgozott kiadás. Gondolat. Budapest, 1981*)

Rajzfilm... helyeslően, ez a halál.
Hiszem: TZ – öt dinár városba, falnál;
no de engem a kábé – haszon valaki az
ablakon. Szerencse, igen, hát én is csak
– azért van... Babits Mihály: Régen
elzengtek Sappho napjai. Euripidész:
Íphigeneia Auliszban; Devecseri Gábor
fordítása. Euripidész: Íphigeneia a
taurosok között; Devecseri Gábor
fordítása. („Iphigen ie auf Tauris”,
1787. Dráma 5 felvonásban, versben.
Fordította: Kis János, 1833; Csengeri
János, 1890; Babits Mihály, 1930.
Szereplők: 4 férfi, 1 nő) Íphigeneia
a taurosok között, Íphigeneia Auliszban:
Színházi kalauz, I. kötet. Szerkesztette
Vajda György Mihály és Szántó Judit.
Negyedik, bővített és átdolgozott
kiadás. Gondolat. Budapest, 1981

Rajzfilm... helyeslően, ez a halál.
Hiszem: TZ – öt dinár városba, falnál;
no de engem a kábé – haszon valaki az
ablakon. Szerencse, igen, hát én is csak
– azért van.....

Zenta – Ada 1990–91.